

Werkwijze VWA

Handhaven met verstand en gevoel

Zoals u wellicht al vernomen heeft is de VWA gestart met Handhaven met Verstand en Gevoel.

De uitgangspunten hierbij zijn: risicogerichte benadering, verantwoordelijkheid ondernemers, hulp bij naleving, transparantie en hard optreden waar nodig. Dit betekent concreet voor u dat de VWA minder gaat controleren op plaatsen waar dat kan. Dus bedrijven die goedwerkende “systemen” hebben en waar blijkt dat zij de zaakjes goed voor elkaar hebben, daar kan minder gecontroleerd worden. Voor stelselmatige overtreders daarentegen wordt een apart – zwaarder – handhavingregime ingevoerd.

Wanneer kan ik de VWA verwachten

Een controle door de VWA vindt onaangekondigd plaats. Dit kan dus op een voor u vervelend piekmoment gebeuren. Wanneer de controleur op een ongelegen moment komt, kunt u duidelijk maken dat u op dat moment niet veel tijd heeft om tekst en uitleg te geven maar dit zal voor de VWA normaliter geen reden zijn de controle op een ander moment te laten plaats vinden.

Naast een normale inspectie kan ook een consumentenklacht of de hygiëne in een bedrijf aanleiding zijn voor een inspectie. In dat geval zal de controleur u hierover bij het bezoek informeren.

Goede naleving bestaat uit vier stappen

Een controle is opgebouwd uit een aantal zaken. De VWA kijkt naar de volgende zaken:

1. Heeft de ondernemer voldoende kennis?

Is het belangrijkste, want zonder kennis van wat wel en niet mag, kun je nooit aan de wet- en regelgeving voldoen.

2. Wordt die kennis ook toegepast?

Het is één ding om te weten wat wel en niet mag, maar het is nog iets anders om het ook toe te passen. De VWA kijkt of de kennis ook wordt vertaald in processen in de bedrijfsvoering.

3. Wordt ook gecontroleerd of de kennis wordt toegepast?

Naast het hebben van kennis en het overdragen van die kennis op medewerkers, in procedures, etc., kijkt de VWA ook of de controle door de ondernemer voldoende is. Die controle is de borging van de bedrijfsprocessen.

4. Registratie als sluitstuk

Eigenlijk is registratie het sluitstuk van de naleving en zeker niet het belangrijkste. Bij horecaondernemers die voldoende kennis hebben, die kennis hebben vertaald in hun alledaagse procedures rond de relevante bedrijfsprocessen en dit ook nog van tijd tot tijd voldoende controleren, is de registratie goedbeschouwd niet eens nodig. Het is in feite het administratief vastleggen van de drie eraan voorafgaande stappen. (link opnemen naar ‘Registraties’)

Inspectie door de VWA

Horecaondernemingen hebben onder andere te maken met de Warenwet, de Drank- en Horecawet en de Tabakswet. De VWA controleert of zij deze wetten naleven. Een controle komt altijd onaangekondigd. Ook een consumentenklacht of de hygiëne in uw bedrijf kan aanleiding zijn voor een inspectie. In dat geval zal de controleur u hierover bij het bezoek informeren. Voor de controle op naleving van de Warenwet, de Drank- & Horecawet en op de Tabakswet zijn verschillende procedures.

Controle op naleving Warenwet

Bij controle op naleving van de Warenwet zal de inspecteur zich altijd melden bij de leidinggevende. Vervolgens gaat de inspecteur naar de keuken om een indruk te krijgen van de processen die zich daar afspelen. Hij let daarbij op zaken die in de Hygiëncode zijn opgenomen, zoals temperatuurbeheersing en de manier waarop opslag en bereiding van de ingrediënten en gerechten in zijn werk gaat. Ook controleert hij de hygiëne van de keuken en het keukengerei en de algemene hygiënepraktijken en de kennis van de medewerkers. Denk daarbij aan handen wassen, het gebruik van verschillende snijplanken, kruisbesmetting en het afdekken van opgeslagen etenswaren. Bovendien bekijkt hij meestal de eventuele logboeken en bestellijsten.

Controle op naleving Drank- & Horecawet

Controle op naleving van de Drank- en Horecawet is altijd undercover. Pas na afloop van de controle meldt de inspecteur zich bij de ondernemer. Bij de deur begint de inspectie al: worden de leeftijdsgrenzen voor het verstrekken van alcohol aangegeven, bijvoorbeeld door een sticker? En checken de portiers de leeftijd van de gasten? Verder zal de inspecteur letten op de leeftijdsamenstelling van de bezoekers en hoe de barmedewerkers alcoholhoudende drank verstrekken. Vragen ze jonge gasten om een leeftijdsdocument? Doen ze dit vaak, soms of helemaal niet? Op basis van deze observatie bepaalt de controleur of er sprake is van een of meerdere overtredingen. Aan het eind van de controle meldt de inspecteur zich bij de leidinggevende. De inspecteur kan dan om de Drank- en Horecaverunning vragen, maar dit gebeurt niet standaard. Hij zal dan kijken of de vergunning klopt en of er in ieder geval één leidinggevende aanwezig is die op de vergunning vermeld staat. Dit is dus een groot verschil met de controle van de Warenwet, waar de inspecteur zich direct bekend maakt en de controle eventueel uitvoert in het bijzijn van de eigenaar of andere leidinggevende.

Controle op naleving Tabakswet

Bij controle op naleving van de Tabakswet kijkt de inspecteur naar de plaats van de tabaksautomaat. Hij controleert of die in het zicht staat van de barmedewerkers en let op de leeftijdsamenstelling van de bezoekers. Zijn manier van werken wijkt hierbij niet af van die bij een controle op de Drank- en Horecawet. Deze controles worden daarom vaak gecombineerd.

Inspecties en strafrechtelijk onderzoek

Inspecties door de VWA zijn niet vrijblijvend, maar hebben een corrigerend karakter, vooral doordat de VWA bestuurlijke boetes kan opleggen. De VWA beschikt over twee soorten bevoegdheden:

- Bestuursrechtelijke bevoegdheden: de VWA houdt toezicht op de naleving van de Tabaks-, Waren- en Drank- & Horecawet. Dit zijn de 'gewone' inspecties;
- Strafrechtelijke bevoegdheden: als opsporingsambtenaar sporen zij strafbare feiten op. Een 'gewone' inspectie kan daardoor overgaan in een strafrechtelijk onderzoek als de inspecteur overtredingen constateert.

Een inspectie: wat moet en mag een inspecteur?

Een inspecteur moet zich op uw verzoek bij een controle altijd kunnen legitimeren.

Tijdens de inspectie moeten u en uw medewerkers alle medewerking verlenen. Denk hierbij aan het openen van deuren of verpakkingen, het verplaatsen van zaken, het beantwoorden van vragen of het opzoeken van documenten of andere gegevens. De inspecteur mag bij zijn bevoegdheden alleen uitoefenen tegen personen die betrokken zijn bij de activiteiten waarop hij toezicht houdt. Hij mag dus niet willekeurig gasten in het restaurant ondervragen. Maar hij kan wel aan een jongere vragen of hij de vereiste leeftijd heeft voor alcohol.

De bevoegdheden van een inspecteur tijdens een inspectie op een rij:

- Hij mag inlichtingen vorderen: u en uw personeel zijn verplicht om zijn vragen te beantwoorden. Dit moet u binnen een redelijke termijn doen.
- Hij mag plaatsen, inclusief vervoersmiddelen, betreden voor onderzoek of het nemen van monsters.
- Hij mag documenten inzien en kopiëren: deze documenten moeten verband houden met de wet die hij controleert.
- Hij mag waarschuwingen geven en boeterapporten opmaken.
- Hij mag ondeugdelijke goederen in beslag nemen.

Inspecties en strafrechtelijk onderzoek

Als een inspecteur tijdens een controlebezoek een strafrechtelijk feit constateert, kan hij dat rapporteren in een boeterapport. In dat geval wisselt de inspecteur tijdens een bezoek van pet; zijn controlerende bevoegdheden slaan om in opsporingsbevoegdheden. Ook uw rechten en plichten veranderen. Als de controleur van de VWA optreedt op basis van zijn opsporingsbevoegdheid, kunnen u en uw medewerkers zich beroepen op zwijgrecht.

Een strafrechtelijk onderzoek: wat mag en moet een inspecteur?

Tijdens een strafrechtelijk onderzoek mag en moet een inspecteur het volgende:

- Hij moet aan u melden dat er sprake is van een strafrechtelijk onderzoek en u erop wijzen dat u niet verplicht bent te antwoorden op zijn vragen.
- Hij mag voorwerpen in beslag nemen.
- Hij mag documenten inzien en kopiëren. Hij mag ze zelfs korte tijd meenemen, maar dan moet hij wel een schriftelijk bewijs achterlaten.
- Hij mag overal komen. Voor het betreden van een woning heeft hij wel toestemming nodig van de bewoner of een machtiging van de Officier van Justitie.
- Hij mag onderzoeken verrichten en monsters nemen.
- Hij mag personen aanhouden en verhoren.

Waarschuwing of boeterapport

Na een inspectie zal de controleur aangeven wat zijn bevindingen zijn. Wanneer iets niet in orde is, dan moet u deze tekortkoming zo snel mogelijk opheffen. Afhankelijk van de zwaarte van de overtreding kan de VWA een mondelinge of schriftelijke waarschuwing geven of in ernstiger gevallen proces-verbaal of boeterapport opmaken. Er wordt u dan altijd om een verklaring gevraagd, maar die hoeft u niet te geven. Het vervolg hangt af van wat de inspecteur constateert. Bij een waarschuwing kunt u erop rekenen dat de VWA uw onderneming vrij snel opnieuw zal inspecteren. Als de inspecteur dan dezelfde overtreding constateert, krijgt u alsnog een boete.